

UDENRIGSMINISTERIET

JTMR j.nr. 28.C.28.a.30-5

Resumé af udkast til kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution tilvejebringer grundlaget for oprettelsen af Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Ved loven blev Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder med dets to underlagte institutter, Institut for Menneskerettigheder og Dansk Institut for Internationale Studier nedlagt, og det nuværende Institut for Menneskerettigheder oprettet som en selvstændig institution. Institut for Menneskerettigheder er en national menneskerettighedsinstitution, instituttets mandat og rolle som national menneskerettighedsinstitution styrkes og tydeliggøres, og det sikres, at instituttet til stadighed fuldt ud lever op til de stigende krav i medfør af FN's Paris-principper om nationale menneskerettighedsinstitutioners status.

Instituttet varetager overvågning af og rapportering om menneskerettighedssituationen i Danmark. Baggrunden for loven er, at dette ifølge Paris-principperne er en kerneopgave for en national menneskerettighedsinstitution, og instituttet har da også hidtil anset opgaven for omfattet af den tidligere gældende lov. Når loven sættes i kraft for Grønland, vil Instituttet også kunne varetage disse opgaver i forhold til Grønland.

Det fremgår af loven, at instituttet er en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning og dermed omfattet af den lovgivning, der gælder for den offentlige forvaltning, herunder f.eks. forvaltningsloven, offentlighedsloven, lov om Folketingets Ombudsmand, lov om statens regnskabsvæsen m.v.

Instituttets bestyrelse sammensættes af 14 medlemmer, hvoraf seks medlemmer udpeges af Rådet for Menneskerettigheder, ét medlem udpeges af rektor for Københavns Universitet, ét medlem udpeges af rektor for Aarhus Universitet, ét medlem udpeges af rektor for Syddansk Universitet, ét medlem udpeges af rektor for Aalborg Universitet, to medlemmer udpeges af rektorkollegiet, ét medlem vælges af medarbejderne ved institutionen og ét medlem udpeges af Grønlands Råd for Menneskerettigheder. Bestyrelsen træffer afgørelse i alle væsentlige spørgsmål om instituttets faglige arbejdsområde, økonomi og forvaltning, mens den daglige ledelse forestås af en direktør, der udnævnes af bestyrelsen efter offentligt opslag.

Bestemmelserne i lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution om Rådet for Menneskerettigheder (§ 3, stk. 4, § 5 og § 11, stk. 4-9) foreslås ikke sat i kraft for Grønland, idet Grønland ved Inatsisartutlov nr. 23 af 3.

Bilag 2

december 2012 etablerede Grønlands Råd for Menneskerettigheder. Endvidere foreslås det, at det i anordningens § 2, stk. 1, nr. 3, præciseres, at Institut for Menneskerettigheder kan rådgive Inatsisartut, Naalakkersuisut og Grønlands Råd for Menneskerettigheder om menneskerettigheder. Ligeledes foreslås det, at det i anordningens § 2 stk. 3 præciseres, at Instituttet skal afgive en årlig beretning til Inatsisartut om institutionens virksomhed og udviklingen i menneskeretssituationen i Grønland. Endvidere foreslås det, at § 2, stk. 2, og henvisningen til Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder i § 2 stk. 4, ikke sættes i kraft i Grønland, da Grønland ikke er medlem af EU. Endelig foreslås det, at §§ 12-14 med konsekvensændringer i andre danske love samt anordningsbestemmelsen i § 14 ikke indgår i anordningen.

Det er ikke foreslået at sætte Lov om etablering af Dansk Institut for Internationale Studier i kraft for Grønland idet Instituttet i henhold til loven har mandat til at udføre forskning vedrørende arktiske forhold, herunder Grønland.

Forslag nr. L 154 til lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution blev fremsat den 11. april 2012 og forslag nr. L 197 til lov om ændring af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution og lov om Dansk Institut for Internationale Studier blev fremsat den 20. marts 2013.